

ARADUL

**Grijiți de sate
până nu e prea
târziu!...**

DACTIA și ADMINISTRAȚIA:

ARAD, Str. Eminescu No. 18.

Telefon: 266.

**Organ al Asociației »Infrățirea«
Apare săptămânal.**

ABONAMENTE:

Pentru particulari:	Pentru autorități și instituții
150 Lei : : : : 1 An	250 Lei : : : : 1 An
80 : : : : 6 Luni	140 : : : : 6 Luni
40 : : : : 3 Luni	70 : : : : 3 Luni

In străinătate dublu.

**la pragul
unor momente critice**

Ecoul unei profunde nemulțumiri a populației rurale din județul nostru se face tot mai mult simțit. Bieții agricultori, sunt nefericiți de câțiva ani încoace a-și vedea produsele lor la un preț atât de scăzut, încât nu numai că nu le asigură o minimă rentabilitate, a pământului, ci banii încasați pe recoltă, îi de-ajuns să le acopere nici cheltuielile și modestele nevoi, încât nu vede că toată truda lui e zădărnicească. Țăranul își fixează de obicei scadența plăților pentru sezonul recoltei. Acest sezon a sosit, recolta a și fost vândută din prețurile ei, el nu a fost în stare să-și achite datoriile, nici să plătească pentru trebuințele lui a mai rămas nimic. O situație atât de critică, ba chiar tragică, pentru că față de un pârlicăș funcționar care totuși are un salariu oarecare, țăranul stă cu mult mai rău, căci el nu are nimic. El are cu ce-și trimite copiii la școală, nu are cu ce a-și însuși pământul, nu își poate plăti nici cele mai mici cumpărături de toamnă.

Țăranul „domnii“, căroră el se adresează, cu atâta încredere, nu'st în stare să-l ajute, încât el e nevoit să tragă concluzia sumară, că e părăsit și nenorocit; că domnia nu'st în stare să conducă bine obștea, și de aceea el trebuie să suferă pe nedrept.

La țară este azi o stare de irit înspăimântătoare, prevestitoare de mari primejdii! Voi toți electorii de vot la alegeri, dela țărani umili țărani neajutorați, ești dator să cercetezi și a-ți năzuiești să-l încurajezi și ajutăți tot ce poți; pentru că azi țăranul are nevoie de așa ceva. Încercările nu'i mai acordă credite, cât cu garanții; ori avem comuna în județul nostru, cum e în Siria, care nici acum nu are recules din catastrofa grindei din 1924. Epizotile s'au dat în vara acestui an laț, stind animalele în sate întregi. Țăranii au rămas închise aproape întreaga vară, iar acum trebuie să-și vândă ce i-a mai rămas cu prețuri de răș!

Nu e bine domnilor; grijiți de țară până nu e prea târziu, căci primăvara se împlinesc 25 ani de la răscoala din 1907, și se poate să avem un jubileu de aur.

Intellectualii, fără deosebire de orientare politică și situații sociale, sunt dator să se ocupe intens de situația disperată a țării.

Situația Politică

Atacurile contra d-lui prof. N. Iorga. — Legile d-lui min. Argetoianu — Stăruințele nelalocul lor — Sesiunea de toamnă a Ligii Națiunilor — Jugoslavia și-a reprimut Constituția. Criză, mereu criză...

O campanie incalificabilă duce în timpul din urmă, o parte a presei împotriva dlui Prof. Iorga. Dispoziții luate de Dsa sunt ridiculizate; vorbe schimbate în conversații particulare sunt întoarse pe dos intenții pe care nu le-a avut, sunt prezentate ca și fapte împlinite, o adevărată batjocură, a unor oameni lipsiți de bunul simț. Deși ne-am dat dela început seama de sacrificiul ce-l face dl. Prof. Iorga, primind să presideze între împrejurări atât de critice un guvern, chemat să regenereze blăstămatele noastre moravuri politice și să refacă viața economică a țării, — totuși nu am putut bănui că atacurile adversarilor săi, să se coboare în timp atât de scurt la un nivel atât de scăzut. Duhul rău continuă să stăpânească cu putere satanică cercurile politice. Dorim din tot sufletul, ca dl. Prof. Iorga să nu se lase afectat de atacurile indecente, la care este expus și să treacă peste ele, fără să le dea prea mare importanță; rămânând în fața stimărilor săi desinteresate, în neschimbată înaltă prețuire.

Adversarilor dlui Iorga le spunem, că va fi greșit în măsurile luate, dar nimeni, nici cei mai îndrăciți dintre ei nu pot trage la îndoială intențiile bune și nobile, de care e condus el pentru a îndrepta stările economice și sociale atât de deplorabile de azi.

Noile legi financiare.

Dl Min. Argetoianu dezvoltă o activitate extrem de fecundă. Ministerul Finanțelor, în afară de reforma bugetară va prezenta o serie de proiecte de legi, de mare importanță.

Intervențiile dlui min. Argetoianu în chestiile crizei financiare a băncilor din București au fost nu numai la timp oportune făcute, ci au dat și rezultatul așteptat. A fost o binecuvântare pentru țară, că tocmai Dsa a stat în clipe atât de critice în fruntea Ministerului Finanțelor, luând prompt măsuri energice și bine chibzuite.

La Primărie și la Prefectură.

Tot atât de serios, discret și degajat de orice considerații politice se lucrează și la Prefectura județului nostru și la Primăria Municipiului. La Prefectură

manului țăran! noi suntem nădejdea și îndrumătorii lui. Să ne achitam de mandatul încrederii lui în noi, și să nu tolerăm ca suferințele lui să fie speculate de politicieni fără suflet.

disparut cu totul stăruințele politice, au fiecare om, care prezintă vre-o cerere justă este satisfăcut; iar cei cu cereri de neîmplinit sunt trimiși la vîre, ca să-și vadă de lucruri. La Primărie dl. Dr. C. Radu, dezvoltă o activitate obositoare care va trebui să dea rodul bun, de toți așteptat. Păcat că nu e lăsat în pace de anumite stăruințe și intrigă, cari pot să-l desguste.

Societatea Națiunilor

S'a început sesiunea de toamnă. La ordinea zilei sunt puse o serie de probleme. Declarația delegatului Austriei Dr. Schober, care a revocat tratatul de uniune vamală cu Germania a făcut o foarte bună impresie. Este și aceasta un rezultat practic al acestui înalt areopag al națiunilor care se înalță tot mai mult în ochii lumii prin autoritatea ce și-o câștigă. Germania pare a fi recăștigat liniștea deplină, și a reînceput munca productivă.

Franța va reîntoarce Germaniei vizita oficială, prin deplasarea la Berlin a prim ministrului Laval și a ministrului de externe Briand.

În Spania au izbucnit din nou turburările interne cu regretabile urmări. De prezent la Barcelona s'a declarat grevă generală, cu care ocazie s'au produs ciocniri sângeroase.

Noul guvern englez....

Noul guvern englez, prezidat de dl. MacDonald s'a pus pe muncă. Între primele lucrări a fost revizuirea bugetului, unde s'au făcut reduceri simțitoare. — Atitudinea loială și demnă a premierului englez se impune dela sine; chiar și în sinul muncitorimeii a produs impresie bună, câștigând simpatiile elementelor moderate și serioase.

Jugoslavia și-a reprimut Constituția.

În Sârbia s'a restabilit viața constituțională, Regele Alexandru a publicat textul constituției noi, care reorganizează după principiile acceptate de aproape toate statele constituționale din Europa, — viața politică a Jugoslaviei. — Pe viitor vor fi 2 parlamente: Senatul și Casa deputaților, în locul scurcinei singure de până aci. S'a acordat autonomia locală, însă s'a restrâns dreptul de întrunire și al manifestațiilor politice. — Probabil aceste din urmă dispoziții, care nu corespund unor stări democratice, cari în Sârbia au excelat până aci, — sunt luate cu caracter provizor, și se vor revoca pe mă-

„Aradi Közlöny“ și numirea străzilor.

Războiul într-o bună zi un număr din A. K. și am rămas într-o surprinsă de o constatare: numele străzilor arădane A. K. îl redă tot în ungurește. Am crezut — venit de curând în Arad — că e o eclipsă mentală, de scurtă durată. Ei bine, constat, azi, ceea ce aproape toată lumea arădană a constatat: A. K. persistă în această atitudine și în mod constant întrebuințează numele unguresc al străzilor. Ca să putem explica acest ciudat fenomen iredentist (!) nu putem presupune existența decât a două ipoteze: ori confrății dela A. K. fac aceasta din spirit șovin, ori o fac din cauză că în cutia lor craniană, există prea puțină materie cenușie, lucru care îi face incapabili, de a învăța, chiar în 12 ani, numirea românească a străzilor, cari altădată erau Dedk Ferencz, Foroy, Boroș Béni, etc..

Pe confrății dela A. K. nu-l știm însă sovini. Din contră îl știm cel mai bun cetățean al acestei țări în care trăiesc și pe care o visează întregită cu acele părți din șesul Panoniei, care sunt locuite de români. Deci confrății dela A. K. nu sunt șoviniști, ci sunt cetățeni loiali ai României Mari. Ține-minte, cetitorule!

Deci prima ipoteză, șovinismul confrăților de Aradi Közlöny, cade și atunci rămâne cea de a doua: insuficiența materiei cenușie. În cazul acesta, confrăților dela A. K., le ertăm orice elucubrații, de ori ce gen ar fi ele, cu o singură condiție: să recunoască în public insuficiența materiei cenușie. Așteptăm.

a. mic.

sura restabilirii liniștei și a conviețuirii pacifice dintre partidele politice.

Criză mereu criză.

Guvernul contelui Károlyi al Ungariei de asemenea s'a pus pe muncă. — Și aici se fac economii importante. — Așa se vede aceste economii se impun dela sine ca și prima măsură pentru reînvierea financiară și economică a țării lovite de criză, care devine pe zi ce trece tot mai acută.

Țările foste neutrale indecursul războiului încep să simtă tot mai mult efectele crizei economice, de care noi țările foste beligerante, atât de mult am suferit și mai suferim și azi. — Invidia acestora care primește expresie în reproșurile ce formulează, se îndreaptă împotriva Americii neîndurate și a Franței intransigente.

Prăbușirea unor bănci puternice olandeze, este o surpriză dureroasă și o dovadă nedesmințită, că și țările, cari au tras foloase pe urma războiului, cum e și Olanda, — încep să simtă efectele crizei economice mondiale.

Piatra cea din capul unghiului

Piatra, pe care n'au băgat-o în seamă zlditorii este Hristos. Iar cine-și clădește viața proprie, ori viața altora fără Hristos, clădește pe nisip și lucrul lui e spulberat de cea dintâi valbură. De aici nestatornicia și dărâmarea, care ne face atâtea griji acum, în viața publică.

Hristos a fost izgonit din familie, din școală, de pretutindeni, unde ar trebui să stea la temelia educației, ca peatră în capul unghiului.

Se știe de toată lumea și experiența veacurilor a verificat deplin, cu rare excepții, că educația din casa părintească, merindea de acasă, cu care pleacă cineva pe drumul vieții, e cea care există mai mult, hrănește și susține energia morală mai viguros. Și cu toate aceasta câtă nepăsare în vremile noastre, câtă vinovăție în educația, intenționat străină de Hristos, în familie.

Altădată s'a petrecut acest fapt. În vremea stăpânirii ungurești, pe când ni se impunea să învățăm și rugăciunile în limbă streină, un inspector școlar întrebă pe un elev român, de știe *Tatăl nostru*, în ungurește. Copilul, stătu drept și începu să spună cu vorbă respicată, după dorința dlui inspector. Foarte mulțumit acesta îl bătu pe umăr cu laudă.

Când se plece însă își reveni și întrebă 'pe copil dacă știe tot așa și românește *Tatăl nostru*. Copilul își descopere capul cu smerenie ingenunchează și rostește cu glas tănuic cuvintele din rugăciunea sfântă tot mai emoționat, și sfârșind l-se ivesc două boabe de mărghitar în ochi.

Inspectorul n'a mai avut curaj să-l mai laude pe prunc. El a simțit adânc deosebirea între rugăciunea învățată în școală la porunceală și între rugăciunea vărsată din inimă de mamă în inimă de copil.

Cum ar prinde a se schimba fața vieții românești când mamele și-ar reveni la datoria de a fi întâiul preot și dascăl pentru copilul lor. Câte mame ingenunchează azi cu copiii lor, în fața lcoanei din perete și se roagă adânc și cu căldura, care strecoară în sufletul copiilor duhul lui Hristos, în locul duhului lumii pe care strada și durere și școala și lectura și spectacolele îl toarnă cu bărbăție în suflete primitoare.

Dacă mamele, vrând să zidească viața sufletească a copiilor lor ar pune

în capul unghiului, la temelie, pe Hristos, opera lor n'ar mai putea fi distrusă de nici o năvală din afară ori cât de dărză și ispititoare ar fi.

Iată o măturie strălucitoare de trăinicia zldirii pe care o poată face o mamă.

În noaptea de crăciun 1928, s'a stins viața artistului Leonard, la casa părintească din C. Lung. Tatăl adormitului povestește clipele din urmă ale iubitului său fiu. „Privindu-mă cu ochii lui mari și buni, scaldându-mă într-o dragoste, pe care nici odată n'am simțit-o mai caldă, m'a rugat să-l ajut să moară ca un adevărat creștin.

Dorese să mă împărtășesc. Știu că mă voia întâi în curând cu mama, care m'a iubit atât de mult și nu vreau să fie tristă, că în viața mea de artist m'aș fi îndepărtat de bunele ei îndrumări și aș fi putut uita pe bunul Dumnezeu, care a fost atât de darnic cu mine.”

Simți tu mamă, care întâmplător cistești aceste rânduri, farmecul apologetic, pe care o face fiul, pe patul de moarte, micii sale? Și nu tresari cu gândul să-ți agonisești aceeași vrednicie și recunoștință? Arhim.

Baptiștii calomniază.

Ni se scrie din Buteni, că la congresul tinerimii baptiste ce a avut loc în zilele de 28-31 August, unul dintre vorbitori — Ioan Socaciu — a insultat și calomniat pe fruntașii clerului din dieceza Aradului, pentru că aceștia luptă contra baptismului. Acelaș individ și în aceeași vorbire a încercat să atingă și onorabilitatea dascălului românești.

Atragem atențiunea autorităților în drept asupra acestei obraznice și cerem ca în contra acestor turburări să se ia cele mai severe măsuri. Nu putem admite ca membru acestei secte disolvante să atace clerul și dascălimea noastră, pentru simplul fapt că luptă din toate puterile pentru ridicarea poporului.

□ **Punere în libertate.** *Curtea de apel din Timișoara a hotărât punerea în libertate a d-lui Romul Verișan fost director al băncii agricultorilor din Șeitin, care nu de mult a fost declarată în stare de faliment.*

Statul Român este obligat să mențină în serviciu pe minoritari cari nu cunosc limba statului?

Înainte ca „Aradul” să fi publicat „mostrele” de limba românească, vorbită de ceteriștii minoritari, ne-am exprimat convingerea, zicând că nu credem că se vor găsi judecători cari ar putea da sentință afirmativă, într'un eventual proces al ceteriștilor minoritari cu C. F. R. Oricât se svârcolesc, sligă și amenință ziarele maghiare, voind să învenineze opinia publică, făcând mariori din cei câteva zeci de frânari, fochiști etc, concediați, trebuie să recunoască că nu au dreptate.

Nici o țară nu a mers așa departe cu îngăduința ca a noastră.

Chestiunea se poate și trebuie cerceta din mai multe puncte de vedere.

Dat fiind, că prin ziarele maghiare s'a afirmat că cei nemulțumiți au și chemat în judecată Regia Autonomă C. F. R. (prin avocatul Dr. Artur Goroși) anticipează că Statul țarăși va trebui să plătească milioane grele din vina sa, ne oprim asupra considerațiilor de ordin juridic în aceste chestiuni.

Art. 1 din Constituția României prevede că Regatul României este un stat național și indivizibil.

Statul fiind național își are limba națională, care este cea românească. În baza principiului fundamental fixat în Constituție, fiecare autoritate procedează absolut în cadrele legii când prin regulamente statute sau sub alt

titlu impune angajaților săi anumite îndatoriri a căror neexecutare trebuie să atragă consecințe aspre.

Art. 31. din regulamentul statutului funcționarilor publici prevede în mod imperativ că funcționarul este obligat să cunoască limba oficială a statului.

Chiar dacă nu intră în categoria funcționarilor trănarii, fochiști, și alți de felul lor, se poate oare presupune că ar fi ilegală o astfel de dispoziție prin care li se prelinde să presteze examenul de limba română din moment ce am văzut că legiutorul a înființat și text de lege în acest sens pentru funcționari?

Nime nu va contesta că acest ordin dat de autoritatea superioară prin care se estinde aceeași obligațiune și asupra angajaților de grad mai inferior ar fi contrară spiritului legii. Este normă generală că: ordonanțele, reglementele, întocmite de minister se alți autoritate competentă nu este permis să cuprindă dispozițiuni cari sunt în contrast cu prevederile Constituției și a legilor.

Din cele desfășurate mai sus rezultă că în speță nu este cazul acestor. Aceste dispozițiuni tind a respecta executarea voinței naționale și ca atare sancțiunile aplicate celor refractari sunt juste și pulerea judecătorească nu poate să le desaprobe.

Căzut repetent, își trage un glonte în inimă.

Joi dimineața s'a sinucis, în pivnița din localul gării, trăgându-și un glonte în inimă, elevul Pfendler Ștefan, din cl. VI a liceului „Moise Nicoară” din localitate.

Motivul acestui gest, pare a fi, deși Pfendler n-a lăsat nici o scrisoare, faptul, că la examenul de corigență a fost îndrumat la repetarea clasei.

Pfendler a fost un elev mediocru, dar silitor. Anul trecut spre sfârșitul anului a început să lipsească nemotivat dela ore, fără ca părinții săi să știe ceva. Natural, în felul acesta și-a neglijat studiile, astfel că la finea anului a fost lăsat corigent la două materii: latină și matematici. În timpul verii părinții lui au fost plecați din Arad, el rămânând aici, împreună cu un frate al său, pentru a se pregăti pentru examenul de corigență. Ce a

făcut în acest timp nu se știe. La examenul de corigență ținut, Marți și Mercuri, nu a dat răspunsuri satisfăcătoare, astfel că profesorii respectivi, au fost nevoiți să-l îndrume la repetarea clasei. Mercuri seara s'a publicat rezultatul. După aceasta Pfendler a plecat acasă unde a spus că a reușit examenul, fiind bine dispus toată seara. Iar dimineața, în loc să plece la școală, a luat drumul pivniței, unde și-a curmat zilele.

Pfendler a fost descoperit de tatăl său vitreg — Bucsa Macedon, șeful magaziei C. F. R. care în drum spre birou a auzit gemete în pivniță. Ulterior a luat măsuri ca fiul său să fie transportat la spital, însă pe drum a murit. În mormântarea a avut loc Vineri după masă. Au participat toți colegii și mai mulți profesori în frunte cu dir. A. Crișan.

Deștepți și naivi.

(24) (roman) de: T. Cristea

— Jandarmi, drepti!

Se ridicară greoiu, încărcati cu noroiu, umiliți și rușinați de situația în care erau prezentați poporulul.

— Jandarmi, culcat!

Și comenzile răsunară, scurt, îndesat, de zeci de ori, până când erau numai o apă și un noroiu grozavil despoți al valahilor din ținutul Poenilor.

— La cazarmă, marș! — dădu ofițerul comanda, apoi își văzu de plimbare în tovărășia lui Ursu, urmat de o mie de ochi plini de recunoștință și admirație.

Grațiana se nimerise și ea în târg, însoțită de mamă sa. Voicu fu nespuse de fericit când îl întâlni privirea. Nu-i spusese niciodată cât îi era de dragă, dar nu se putea să n'o simtă.

— Acuma însă să fiți șiret, ca să nu te expul la urmărl — îl șoptise la ureche vicelul nenea Liță.

— Ai să te duci să faci o vizită

fibrăului Kovács, știi, că nu-i om rău și o să vezi, că are să fie bine.

Într'adevăr Voicu găsi, că statul era înțelept. Puțină viclenie scapă pe om din multe năcazuri. Pretorul Kovács fu încântat de vizita ofițerului și îl opri și la masă. Nu se aștepta la gestul acesta de politețe din partea ținărului pe care îl știa un încăpăținat naționalist și nu cunoștea nici întâmplarea cu jandarmii ca să bănuiască vre-un interes al acestui gest. Discutură prietenos câteva clasuri. Pretorul se interesă de operațiunile de pe front și privea cu admirație pe sublocotenentul decorat cu mai multe medallii de vitejie. Și aduse aminte, că avusese cu părintele Grigorie discuții foarte înțelepte și ținu să cunoască și Voicu acele discuții.

— A fost un om dintr'o bucată, părintele Grigorie. Cinstit și cu suflet. Dacă toți domnii români ar fi așa,

n'ar mai fi dușmănie între ei și maghiari. Nouă ne plac oamenii deschiși și hotărâți.

Vizita aceasta avusese urmări foarte fericite pentru Voicu. Raportul jandarmilor ajunsese la mâna pretorului, care apreciasse, că nu era cazul ca jandarmii să atâte poporul bătând o femeie în plin public și lipsa lor de tact putea da naștere la o răscoală, pe care o evitase numai sângele rece al ofițerului.

Informat de apărarea pretorului, Voicu găsi prilejul să-și arate recunoștința scriindu-i de pe front mici întâmplări și aceste scrisori fură binevenite.

Degeaba, uniforma de ofițer îl ridică pe om în vâzul tuturor. Și dascălul Tovie, cu gândurile la viitor găsisse, că n'ar fi rău să facă Voicu o vizită și episcopului. Cine știe când va avea iarăși nevoie de sprijinul lui și doar fusese atât de mare folos și ajutor pentru Voicu. Sublocotenentul primise statul și când întâmplarea îl aduse în trecere prin orașul de reședință al episcopului, profită de prilej și făcu vizita.

Preasfințitul îmbătrânise mult, nu-și pierduse umorul sănătos, ca și îl făcea legendar printre ai lui străini. Se bucură de vizita, pe care o consideră drept gest de recunoștință și este știut, că recunoștința pasere rară pe toate meleagurile de sa mântului. Bine dispus, îl ținu aproape o jumătate de clas și dădu și acum dovezi despre memoria lui strălucită.

— Păi, nu ți-am spus eu nepoate să te duci la cătanie, că acolo sunt fericit toți nebunii? Ei, vezi?

Apoi se plânse, că toate merg rău, că nu mai găsești nimic ce cauti, nici chiar cărja episcopoească, de agint masiv, nu și-o putea repara, fiindcă nu găsea un meseriaș pricepând tot pe fronturi. Voicu se dădă să ducă cărja cu el la Budapesta să l-o aducă reparată. Tot avea drum la Budapesta înainte de a întoarce pe front.

— Hm, fătul meu, ți-ai dat dar mie teamă că o amanetezi, banii și rămân fără ea, că vol ofițer cam aveți nărvul — răsă cu Preasfințitana.

(va urma)

REGATUL ROMÂNIEI
Prefectura Județului Arad
Serviciul Economic

388/1931

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, localul Administrației Județului etaj I. sala mică de ședință No va ține licitație publică cu încheșe și sigilate la termenele și orele prevăzute mai jos, în temitate art. 88—110 din Legea Contabilității publice și art. 3 din Regulamentul de funcționare al Oficiului Central de Licitații, darea în întreprindere a următoarelor lucrări:

la ziua de 22 Septembrie 1931 la 10 a. m. prima licitație pentru: Procurarea, ciuruirea, transportarea și așternerea a 180 cubi petriș ciuruit din râul Mușos. vicinale Nădlac-Șelțin km. 3.00 în valoare de Lei 40.020. 1376 | 1931.

Procurarea, ciuruirea, transportarea și așternerea a 230 cubi petriș ciuruit din râul Mușos. jud. către Semlac km. 4.4 în valoare de Lei 39.330. No. 1354 | 1931.

Procurarea, ciuruirea, transportarea și așternerea a 145 cubi petriș ciuruit din râul Mușos. vicinale Șelțin la șos. naț. Arad-Nădlac km. 0.00—4.52, în valoare de Lei 27.955.- Dosar No. 1931.

la ziua de 23 Septembrie 1931 la 10 a. m. a doua licitație pentru: Procurarea, transportarea, prizmuita și așternerea a 133 metri cubi spartă de natura trahit pe șos. nou-Sicula km. 0.00—1.00, în valoare de Lei 39.900. Dosar No. 20. 1931.

Procurarea, transportarea, prizmuita și așternerea a 270 metri cubi spartă de natura călcar pe șos. vechi-Dezna-Moneasa km. 11-19 în valoare de Lei 39.950 Dosar No. 1931.

Curenții vor depune garanția de din valoarea devizului în numele în efecte garantate de Stat în fața Administrației Financiare Arad, în plic încheș și separat de fiecare lucrare deodată cu oferirea primirii Comisiei de Licitații și oara fixată pentru licitație. Curenții vor trebui să îndeplinească condițiile cerute de Legea Contabilității publice și Regulamentul Oficiului Central de Licitații și condițiile generale de lucrări publice. Meniul de executare a lucrărilor este fixat în caietul de sarcini pentru fiecare lucrare în parte.

Mașina generală cu devizul, caesarcini și condițiile speciale date pentru fiecare lucrare se poate vedea la Serviciul Economic Județean etaj I. camera No. 3 la zilele de lucru între orele 8 și 12.

la 26 August 1931

Direct. Secretar General:
Lazar Indescifrabil

Nr. 3041 | 1931 Cf.

Extract din publicațiune de licitație.

În cererea de executare făcută de următorul Albecker Iosif contra următorului Albecker Francisc.

Sa ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilul care se cuprinde în Cf. a comunei Sănnicolaul-mic, Nrul coalei Cf. 379 A l. 1. și 3. No. top 730/a și 1354/a cu prețul de strigare 12. 000. Lei pentru încasarea creanței de 2669 Lei spese de proces, și accesorii. Cu mențiunea că dreptul de legământ viager întabulat în c. f. sub. C. 3—4. în favoarea lui Albecker Iosif și soția Philipp Magdalena rămâne neatins.

Licitațiunea se va ține în ziua de 4 Noembrie 1931 ora 3 la casa comunală a comunei Sănnicolaul-mic.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să întregească imediat garanția fixă conform procentului prețului de strigare la același parte procentuală a prețului ce a oferit.

Aradul-nou la 4 August 1931.

Judecător
Fogarassy m.p.
D. Sărăndan m.p. dir. c.f.
Pt. conformitate
Indescifrabil
impegat.

Nr. 4898 | 1931, c. f.

Extras din Publicațiune de licitațiune.

În cauza de executare pornită de următorului Dr. Aurel Crișan contra următorului Mircu Lopoșan domiciliat în Felnac la cererea următorului judecător ordonă licitațiunea execuțională în baza §§. 144, 146, și 147 din legea LX, din 1881 asupra imobilului înscris în c. f. a comunei Felnac Nr. 1679 prof. c. f. parcela Nr. top. 411/a de sub A. 1, intravilan cu casă, Nr. 149 în întindere de 400 stj. p. cu prețul de strigare de 2250, Lei.

Pentru încasarea creanței de 6980, Lei capital, și accesorii precum și pentru încasarea creanței de 5000 lei capital și accesorii la Banca Populară pentru Aradul-nou și provincie pentru 10200, Lei cap. și accesorii a soției lui Mircu Lopoșan și pentru 2271 lei cap. și accesorii, a lui Dittiger și lungier.

Fixează termen pentru încheierea licitațiunii în ziua de:

2, Decembrie 1931, ora 16 p. m. la Primăria comunei Felnac.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregească imediat garanția.

Dată în Vinga la 19 August 1931.

ss. Chiovaselni judecător
dir. de cf. N. Buruleanu
Pentru conformitate
dir. de cf.
N. Buruleanu

Dr. Teșici

specialist pentru boli venerice,
de piele și urinare.
Ord. zilnic d. m.

Nr. 1367 | 1931

Publicațiune.

Primăria comunei Chișineu Criș va ține licitație publică în ziua de 26 Septembrie 1931 orele 8 în localul primăriei pentru darea în întreprindere pavezării piațului comunei sectorul II sub rezerva aprobării devizului și caietului de sarcini din partea torurilor în drept, în conformitate cu dispozițiunile L. C. P.

În caz de nereușită licitația II-a se va ține la 5 Octombrie 1931 tot în localul și ora indicată.

Chișineu Criș, la 3 Septembrie 1931.

Primar: indescifrabil Notar: indescifrabil

Cele mai moderne Tocuri
rezervoare — 14 carate —
Lei 200

la librăria

»CONCORDIA«

GH. MUNTEANU

Arad, str. Eminescu Nr. 10.

Mare depozit de cărți literare și didactice. Mare
asortiment de rechizite școlare și de birou.

Schimbul aurului pe cel mai
urcat preț al zilei

Zinner, ceasornicar și bijutier,

Arad Str. Mețianu No. 1.

Repară ceasornice și bijuterii
pe lângă o garanță de 2 ani.
Verighete de AUR, bijuterii și
diferite ceasornice, cu cele
mai eftine prețuri.

Cel mai eftin loc de cumpărare

de ceasuri și bijuterii. Reparațiuni de
ceasuri și bijuterii se execută precis
și cu prețuri foarte favorabile la

FOGEL

Bul. Reg. Ferdinand 11
în fața Primăriei

1—4

R. STEIGERWALD Arad

Depozit de mobile

din cauza retragerii, vinde
mobile cu prețuri ocazionate
Arad, Bul. Reg. Maria No. 22.

PARDEȘILE și HAINELE de PRIMĂVARĂ
le vopsește și curățește

str. Brătianu Nr. 11 **KNAPP** str. Episcopul Radu 10
Întreprindere cu cele mai moderne instalații de gaz și electricitate

UNIVERSAL—AUTO Herzfeld Adalbert

Piața Avram Iancu 4

Acum Telefon No. 321.

Stoc permanent:

Continental, Dunlop, Goodrich

CEASORNICE, obiecte de AUR și ARGINT puteți procura
cele mai eftine prețuri și cu cărticica „CONSUM” la

CSÁKY

ceasornicar

ARAD

peste drum de
biserica
LUTHERANĂ

„bachus” fost restaurantul Ritz,

Arad, str. S. Bran-
covich, pal. Földes
Sâmbătă și Duminică deschis până dimineața. În fiecare zi concertează mu-
zica jigănească de primul ordin.
Rog sprijinul onoratului public: PROPRIETARUL

Abonament după

listă 1300 lei lunar.

INFORMAȚIUNI.

Calendarul săptămânal

Septembrie

are 30 zile

Răpciune.

1931.	Calendarul Iulian	Calendarul Greg.	Soarele
Zilele săptăm.	îndreptat		răsare apune
Dum. XIV. d. Rusali, Ev. dela Matei, c. 22, gl. 5, a inv. 3. „Zis-a Domnul pilda această: asemănatu-s'a împărăția cerurilor..“			
Dumin.	6 A. Mihail, m. Romil.	Zaharia	6.25 7.34
Luni	7 M. Sozont ap. Evod.	Regina	
Marți	8 (+) Nașt. N. de D-zeu	(+) N. Mariei	lump
Mercuri	9 S. Iosch, Ana, m. Sev.	Gorgonius	frumos
Joi	10 M. Minodora, Mitr., N.	Nicolau	de
Vineri	11 C. Teodora, c. Eutros.	Atanasiu	toamnă
Sâmbătă	12 M. Aulonon, Cornul	Tobias	

□ **Personale.** Domnul General Bălăcescu Constantin, Comandantul Diviziei de Cavalerie al trupelor din Arad, s'a înapoiat din concediul de vară, reluându-și activitatea.

□ **Domnul Dr. Vuia Salvator** și-a luat în primire postul de șef al institutului obstetric din Arad, post care devenise vacant prin tragicul sfârșit al medicului Dr. St. Albu.

Di Dr Vuia este fiul Aradului. Între prietenii și cunoștințele săi precum și în cercurile medicale, se bucură de aprecieri deosebit de frumoase, ceea ce ne îndrăgumează să nădăjduim, că numărul celor vrednici din Arad s'a recompletat și în aceste gânduri, îi urăm un bun venit, asigurându-l că arădanii sunt recunoscători față de cei vrednici de recunoștința lor.

□ Din lumea militarilor ne vine știrea, că Domnul Lt. Colonel Manafu Mariu Șeful de stat major al Diviziei de Cavalerie va fi înaintat în cinstea de comandant de regiment. Dacă ne bucură această bine meritată răsplădă, ne întristează faptul plecării domniei sale din Arad, deoarece ne obicuisăram a-l considera un deosebit colaborator harnic și priceput în toate inițiativele de bine ale vieții culturale din acest oraș.

□ **Un leu o nucă.** Cu atât se vând nucile verzi în prăvăliile de fructe de pe strada Eminescu. Piersicile 24 lei kilogramul. Aceasta ca să știe producătorii și să mai știe și percepții. Laptele adus la locuință de svăboacele din Glogovăț se vinde tot cu 8 Lei litru, deși pâinea cea mai albă e cu 4,50 lei kilogramul. Până acum, litru de lapte se ținea la preț de kilogramul de pâine, dar se vede, că n'are cine să se ocupe în Arad de treburile acestea. Noi le semnalăm, dar, dacă și-o aduce cineva amintă, că intră treaba în atribuțiile lui...

□ **La școala de Viticultură gr. I. Miniș Jud. Arad** sunt vacante 25 locuri în cl. I, 4 locuri în cl. II. și 5 locuri în cl. IV.

Inscrierile se primesc la Secretariatul școlii până în seara zilei de 30 Septembrie. Concursul de admitere se ține la 1 Octombrie. Condițiile de admitere sunt publicate în monitorul oficial Nr. 179 din 5 August 1931.

□ **Import de produse Românești în Franța:** Camera de Comerț și Industrie din Arad, aduce la cunoștința exportatorilor români, că pot găsi acolo informații detaliate despre produsele românești care necesită certificate de origine pentru a putea intra în Franța.

Dr. Dumitru Cosma Medic primar de județ și-a reluat consultațiile. Consultă zilnic 11—12 și 3—5. Strada Ioan Calvin No. 6.

□ **Dela Poliție** Aducem la cunoștința celor interesați că recensământul tinerilor născuți în anul 1911 1912 și 1913, se încep la 1 Septembrie a. c.

Se trage atențiunea ca tinerii născuți pe teritoriul acestui Comisariat, sau cari au domiciliul pe acest teritoriu, sunt obligați, a se prezenta la Comisariatul Circ. I. de poliție, Chestura Poliției, pe coridor dela poartă la stânga, ușa 53.

Tinerii născuți în anul 1911, și 1912 numai atunci se vor prezenta dacă în anul trecut n'au făcut aceasta prezentare sau dacă li s'a schimbat situația ce o avem în anii trecuți.

Cu această ocazie, tragem atențiunea celor interesați, că codul penal militar art. 87 și 88 prevede o pedeapsă de 1000—10.000. Lei, și dela 6 luni la un an închisoare, pentru acei cari aplică oameii dela 21—50 ani, fără a fi satisfăcut legea recrutării, Armatei.

Orice deslușiri în aceasta privință se primesc la Comisariatul Circ. I.

□ **Ancheta contra d-lui R. Moga.** Nu de mult s'a făcut contra d-lui R. Moga, chestorul poliției locale o anchetă. Odată ancheta terminată D. Moga ne fiind mulțumit cu rezultatul ei, a cerut o nouă anchetă. Astfel a sosit în localitate D. Bogdan inspector în Ministerul de Interne care a făcut o nouă anchetă.

□ **In contra zgomotului.** De câteva zile în fiecare dimineață pe str. Meșianu staționează vre-o șase vânzători ambulanți, cari spre a-și oferi marfa strigă cât pot mai tare! Nu era destul zgomotul de până acum căci str. Meșianu e cea mai frecventată din Arad, dar a mai trebuit să se adauge unul și mai mare. Trebuie ca d. chestor să ia măsuri cât mai grabnice.

□ **Crima de lângă comuna Covăsinț.** Sâmbătă 29 August pela ora 4 locuitorul Erald Adrian și soția sa din comuna Covăsinț au plecat la târgul săptămânal din Pâncota. Pe drum înainte de a ajunge în Șiria se întâlnesc cu Mursa Iacob tot din Covăsinț. Din vorbă în vorbă Adrian spune că merge la târg ca să cumpere doi boi. Nu mult după aceste vorbe Mursa rămâne câțiva pași îndărăt, scote din buzunar revolverul și începe să împuste în cei doi soți. După victimele au căzut la pământ în nesimțire Mursa le-a luat banii — 10.000 Lei — apoi a dispărut. Trecând spre târg și alți oameni, au aflat pe cei împușcați și au înștiințat postul de jandarmi. Soția deja murise, iar soțul a mai putut să dea câteva relații apoi în nesimțire a fost adus la spitalul din Arad. Starea lui este destul de gravă. Jandarmii sunt pe urma ucigătorului.

□ **Reinstalarea D. Dr. Cucu.** În urma unui denunț că ar fi eliberat un certificat fals d-l Dr. Cucu a fost suspendat. Chestiunea a ajuns la Curtea de apel din Timișoara care l-a achitat. Sâmbătă d. Dr. Cucu a primit sentința de achitare și s'a prezentat la primărie unde a fost reinstalat în funcție.

□ **Activitatea laudabilă a unei societăți.** Din inițiativa preotului Ardelean a luat ființă în Arad-Micalaca o societate a tinerimii române. Până la strângerea unui mic fond societatea a avut mult de luptat. În anul acesta însă activitatea societății trebuie menționată ca fiind o societate model. Vom aminti numai câteva manifestări ale ei. Aproape în fiecare săptămână se țin șezători literare unde fiecare membru trebuie să participe cu câte o lucrare tratând vre un subiect cultural. Pe teren muzical societatea are un cor condus de distinsul învățător Gheorghe Nini și o fanfară compusă din 25 membri. Pe teren sportiv societatea are o echipă de fotbal „Fulgerul” condusă de cunoscutul jucător Comioșan. Afară de aceasta societatea aranjează în fiecare lună petreceri populare.

□ **Deschiderea anului școlar 1931/32 la școlile din Arad.** La liceul „Moise Nicoară”. Prima dată D. preot profesor Sabin Șteflea oficiază serviciul divin după care d. Ascaniu Crișan directorul liceului ține cuvântarea de deschidere. Explică părinților și elevilor noua lege a învățământului secundar arătându-i avantajile față de cele precedente. La sfârșit îndeamna elevii la muncă pentru că din an în an se pun tot mai multe pedici la pătrunderea în școlile superioare.

La Școala superioară comercială după ce au primit îndrumările necesare, elevii au plecat la catedrală unde d. prof. Hălmăgean a oficiat slujba religioasă.

La toate celelalte școli deschiderea s'a făcut cu fastul obișnuit.

Marți după masă și Mercuri s'au ținut examenele de corigență iar Joi la ora 7 au început cursurile regulate.

La școlile primare cursurile încep în 15 i. c.

□ **O groaznică crimă în comuna Lipova.** De mai mult timp țărănul Ioan Pojan de 28 ani din această comună, trăia în relații rele cu soția sa Maria Eremie. Tot timpul el stătea la o altă femeie iar seara venea acasă ca să doarmă. În seara de 26 August țărănul Pojan a venit acasă și s'a culcat. Soția sa Maria de necaz că soțul ei își bate joc de ea, a luat un cuțit și s'a năpustit asupra soțului care dormea în pat. Ea l-a împuns în 9 locuri și peste câteva minute nefericitul a încetat din viață.

La fața locului au sosit medicul de circumscripție și șeful poliției care a arestat pe soția criminală. Parchetul a ordonat facerea autopsiei și cercetarea cazului.

□ **Renovarea bisericii din Radna.** Din inițiativa d-lui protopop Givulescu și a clerului din Radna de mei mulți ani se strâng fonduri pentru renovarea bisericii ortodoxe. Acum suma strânsă fiind îndestulătoare s'a început renovarea. Se crede că pe sărbătorile Crăciunului renovarea va fi terminată astfel că la aceste sărbători se va face și sfințirea.

□ **Nenorocire.** Pe când niște oameni săpau o groapă pentru a scoate pământ pentru o construcție, partea deasupra s'a surpat prinzând sub dărâmături doi copii. Starea copiilor este foarte gravă. Nenorocirea s'a întâmplat în Gai lângă fabrica Neuman.

□ **Interrupere de curent.** Uzina electrică face cunoscut, că în ziua de Duminică 6 Sept. a. c. trebuind a face reparațiuni la rețeaua de înaltă tensiune va întrerupe furnizarea curentului electric: între orele 6—12 a. m. în Calea Banatului, Piața Avram Iancu, str. Meșianu, Eminescu, Stroiescu, Calea Șaguna, Malul Mureșului și în jurul acestor străzi.

Misiune religioasă.

In zilele de 28—31 August comuna Buteni a avut ca ocazie pe I. P. Cuvioșia Sa Arhiepiscop Polie Carp Morușca. În aceste zile lați membri ai clerului, a oficiat serviciul religios, ținând frumuseți și documentate cuvântări despre dușmanii bisericii noastre.

Cronica sportivă

A doua victorie a echipei Românești.

România a învins și Lituania cu 4:2.

Matchul a fost jucat joi.

Pe un teren complet desfundat alor cca. 1000 spectatori, echipa națională a intrat pe teren în următoarea formație: Szatmáry — Bürger, Sierbort I, Steinbach, Ciolas — Glanc, Covaci, Sepi, Bodola, Cocis.

Cu tot terenul desfundat, jocul rapid, în eșiri rezezi.

Spre mare surprindere a reprezentanților noștri, Lituaniienii atacă dărz și primele minute obțin un punct, (0:1).

Nu peste mult în urma unor contraatacuri frumoase din pasul lui Sepi egalăm Bodola (1:1).

Abia reîncepând jocul și printr-un al lui Sepi conducem deja (2:1).

Toți spectatorii așteaptă mărtea pentru România, dar Lituaniienii rezistă galizează (2:2). Rezultatul repr. rămâne neschimbat.

În a II-a repr. Lituaniienii încep să dureze prin Șatmáry care este învins prin Zaubner.

Nu peste mult timp atacanții noștri trând în activitate prin Bodola ajungem nou la punct (3:2).

Echipa noastră continuă să presteze pe terenul și peste câteva minute tot este acela care pecetluiește soarta Lituaniei obținând iar un punct (4:2).

Deși Românii atacă vehement și departe, din bunăvoința arbitrilor nu ne putem apropia de careul de 16. adversarilor așa că matchul rămâne chibzbat acțiunea finală fiind tot a noastră.

ARAD: Echipa Hakoah și-a serbat leul de 10 ani dela înființare. La serbare au luat parte și două echipe Oradea Stăruința și Makabea.

Stăruința—C. A. A. 1:1 (0:0)

În urma unui joc schimbăcios de orice frumusețe rezultatul rămâne la Jocul începe prin atacurile Stăruinței. În al 9-lea minut reușește să obțină goal prin Fabian (1:0). Cu toate că de repetate ori și C. A. A. reușește să schimbe, înaintarea lui C. A. A. anemică nu este în stare să marcheze.

În a doua repriză Jiga este foarte activă Bartha și ca urmare fundașul Stăruinței scos depe teren.

În al 37 m. prin Horvát C.A.A. egală.

Hakoah—Makabea 0:0 (0:0).

Hakoah comb.—C. A. R. 3:1 (1:0)

Hakoah pitici—C. A. A. pitici 1:1 (0:0)

Amefa I—Gloria II 6:2 (4:1)

Echipa I, a muncitorilor a reușit să vîngă echipa II a Gloriei combinată cu nioi.

Olimpia—Tricolor 8:1 (3:1)

Olimpia a putut ajunge foarte aproape astfel de rezultat, deoarece Tricolorul pierdut cei mai buni jucători.

ROVINE: SGA.—Virtutea comb. 5:1 (3:0)

ORADEA: Crișana—C. A. O. 3:0 (1:0)

Matchul a fost condus de doi arbitri Timișoara: Ripensia—I L S A. 12:2 (6:0)

După un rezultat de 3:1 în prima repriză Ripensia mărește scorul în a II-a repriză mod formidabil.

C. A. T.—Dacia 4:2 (2:1)

CLUJ: Universitatea—Ujpest 5:1 (3:0)

Championa Ungariei pentru oară este învinsă în Ardeal.

Cu toate că Ujpest a venit în teren completat, totuși este înfrântă de Ujpesti care l-au lipsit cei doi jucători buni ce sunt plecați să joace în altele țări.

București—Dantzig 5:1

Echipa României a jucat Duminică titlul București, contra reprezentanților zigelului, obținând rezultatul de mai